

Sygnatura akt IV Ka 804/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2013 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Waldemar Majka (spr.)
Sędziowie :	SO Mariusz Górski SO Elżbieta Marcinkowska
Protokolant :	Agnieszka Kaczmarek

przy udziale Władysławy Kunickiej - Żurek Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2013 roku

sprawy **K. M.**

oskarżonego z art. 275 § 1 k.k., art. 276 k.k., art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich

z dnia 12 września 2013 roku, sygnatura akt II K 206/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. stwierdza, iż koszty procesu zaistniałe w postępowaniu odwoławczym ponosi Skarb Państwa.

Sygnatura akt IV Ka 804/13

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich wniósł akt oskarżenia przeciwko **K. M.** oskarżając go o to, że w dniu 24 marca 2013 r. w Z.woj. (...)dokonał zaboru w celu przywłaszczenia dowodu osobistego, legitymacji rencisty, karty (...)wystawionych na nazwisko M. G. oraz w tym samym miejscu i czasie dokonał zaboru w celu przywłaszczenia trzech kart bankomatowych banków M., M., A., dowodu osobistego, legitymacji rencisty i karty (...)wystawionych na nazwisko D. G.,

tj. o czyn z art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.k. i art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 12 września 2013 roku (sygn. akt II K 206/13) Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich:

I. oskarżonego K. M. uznał za winnego, że w dniu 24 marca 2013 r. w Z. dokonał kradzieży dokumentu stwierdzającego tożsamość M. G. w postaci dowodu osobistego, a także dokumentów stwierdzających jego prawa majątkowe w postaci

legitymacji rencisty i karty (...)wystawionych na jego nazwisko tj. czynu z art. 275 § 1 k.k. i za czyn ten na mocy tegoż przepisu wymierzył mu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

II. oskarżonego K. M.uznał za winnego tego, że w dniu 24 marca 2013r. w Z. dokonał kradzieży dokumentów potwierdzających prawa majątkowe D. G.w postaci legitymacji rencisty i karty (...)wystawionych na jego nazwisko oraz trzech kart bankomatowych banków: M., G.i A.również wystawionych na jego nazwisko tj. czynu z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za czyn ten na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. na mocy art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę łączną 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres zatrzymania od dnia 25.03.2013r., do dnia 26.03.2013r. przyjmując jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności za równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

V. zwolnił oskarżonego od ponoszenia opłaty w sprawie, zaś uzasadnione wydatki poniesione przez Skarb Państwa zaliczył na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od wyroku wywiódł prokurator zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść, polegający na niesłusznym przyjęciu, iż legitymacja rencisty i karta (...) firmy (...) są dokumentami stwierdzającymi prawa majątkowe w rozumieniu art. 275 § 1 k.k., w związku z czym K. M. swoim zachowaniem polegającym na wyjęciu spod władztwa osób uprawnionych tych dokumentów nie wyczerpał znamion czynu opisanego w art. 276 k.k. i tym samym dopuścił się popełnienia czynu opisanego w art. 275 § 1 k.k. na szkodę M. G. oraz czynu opisanego w art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na szkodę D. G., a nie jednego czynu z art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.k. i art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. z uwagi na to, że w sprawie występują różni pokrzywdzeni, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego powinna prowadzić do uznania, iż legitymacja rencisty i karta (...) firmy (...) to inne dokumenty, którymi sprawca nie ma prawa wyłącznie rozporządzać w rozumieniu art. 276 k.k. a wyjęcie ich spod władztwa osób uprawnionych jest tożsame z usunięciem tych dokumentów i przyjęcia, iż K. M. dopuścił się czynu opisanego w akcie oskarżenia;

a podnosząc wskazany zarzut wniósł o zmianę wyroku poprzez przyjęcie, iż K. M. dopuścił się czynu opisanego w art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.k. i art. 278 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnionego na szkodę M. i D. G..

Sąd Okręgowy zważył:

apelacja nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Za chybiony uznać należy zarzut sprowadzający się do próby wykazania, iż sąd rejonowy rozpoznając sprawę dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych. Lektura pisemnego uzasadnienia wydanego wyroku pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, iż sąd I instancji wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku procesu poddał wnikliwej i rzetelnej analizie oraz ocenie i na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz wykazał sprawstwo i winę oskarżonego w zakresie przypisanych mu przestępstw.

Podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych skarżący zakwestionował przyjętą przez sąd rejonowy w zaskarżonym wyroku koncepcję prawną, zgodnie z którą w zaskarżonym wyroku przyjęto, iż legitymacja rencisty i karta (...) firmy (...) są dokumentami stwierdzającymi prawa majątkowe w rozumieniu art. 275 § 1 k.k. i w związku z powyższym oskarżony swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion przestępstwa z art. 276 k.k. dopuszczając się popełnienia czynu z art. 275 § 1 k.k. na szkodę M. G. i czynu z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na szkodę D. G. a nie jednego czynu z art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.k. i art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Z powyższym stanowiskiem nie można się zgodzić. Przede wszystkim zwrócić należy uwagę na fakt, iż przedmiotem czynności wykonawczej przestępstwa określonego w art. 275 § 1 kk nie jest jakikolwiek cudzy dokument lecz szczególne rodzaje dokumentów a mianowicie dokument stwierdzający prawa majątkowe lub tożsamość innej osoby, jest to zatem przepis szczególny wobec art. 276 kk na gruncie którego pojęcie dokumentu jest znacznie szersze i dotyczy wszelkich dokumentów definiowanych w art.115§14 kk.

Skarżący kwestionując prawidłowość zaliczenia legitymacji rencisty do dokumentów stwierdzających prawa majątkowe podnosi, iż co do zasady wszelkie uprawnienia określonym grupom osób dają przepisy prawa, a nie dokumenty potwierdzające przynależność osoby do danej uprawnionej grupy a zatem źródłem prawa majątkowego w przypadku uprawnienia do przejazdów ulgowych środkami transportu publicznego jest stosowny przepis ustawy, poddając natomiast w wątpliwość prawidłowość zaliczenia dokumentu w postaci karty (...) do dokumentów stwierdzających prawa majątkowe skarżący stwierdził, iż karta ta jest jedynie potwierdzeniem udziału w programie V. i ilości zgromadzonych punktów.

Analizując przedstawioną w apelacji argumentację zważyć należy, iż we wskazanym przepisie mowa jest o dokumencie stwierdzającym prawa majątkowe, niewątpliwie wskazane przez skarżącego uprawnienie do przejazdów ulgowych środkami transportu publicznego ma swoje źródło w przepisie art. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 roku o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego. Podkreślenia wymaga jednakże, iż legitymacja rencisty oprócz stwierdzenia statusu rencisty i potwierdzenia faktu objęcia wymienionej w tym dokumencie osoby ubezpieczeniem zdrowotnym, na co trafnie zwrócił uwagę sąd rejonowy, ponadto poświadcza także przysługujące rencistom, a wskazane wyżej uprawnienie i umożliwia korzystanie przez tą osobę z ustawowo przewidzianej ulgi. Karta (...) stanowi zaś zarówno potwierdzenie udziału danej osoby w programie (...) realizowanym przez wymienioną wyżej firmę jak również i wynikających z powyższego faktu przysługujących tej osobie uprawnień. Zatem zabór w celu przywłaszczenia przez oskarżonego powyższych dokumentów – legitymacji rencisty a także karty (...) firmy (...), będzie wypełniało znamiona przestępstwa określonego w art. 275 § 1 kk penalizującego między innymi kradzież lub przywłaszczenie wskazanych w tym przepisie szczególnych rodzajów dokumentów.

W niniejszej sprawie nie można zgodzić się ze stanowiskiem, iż oskarżony K. M. wyczerpał znamiona przestępstwa opisanego w art. 276 kk. W przedstawionej na poparcie powyższego stanowiska argumentacji skarżący przytoczył pogląd, wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 14 sierpnia 2002 roku. Zauważyć jednakże należy, iż wyrok ten został wydany w sprawie o innym stanie faktycznym, w wskazanej sprawie oskarżonemu zarzucono m.in. kradzież blankietów czekowych, natomiast K. M. w dniu 24 marca 2013 roku dokonał kradzieży dokumentów stwierdzających prawa majątkowe D. G., a ponadto także dowodu osobistego M. G. oraz dokumentów stwierdzających prawa majątkowe wymienionego.

Pojęcie zaś dokumentu którym sprawca nie ma prawa swobodnie dysponować na gruncie art. 276 kk jak wskazuje się w praktyce orzeczniczej dotyczy tych dokumentów które nie należą do kategorii dokumentów stwierdzających tożsamość osoby lub jej prawa majątkowe. Zwrócić należy także uwagę na fakt, iż w opisie czynu zarzuconego oskarżonemu nie zostały opisane znamiona przestępstwa z art. 276 kk mimo przyjętej w tym zakresie kwalifikacji prawnej. Dokonanie bowiem zaboru w celu przywłaszczenia dokumentu nie musi być równoznaczne z realizacją czynności sprawczych opisanych w art.276 kk.

Analizując sprawę zauważyć ponadto należy, iż jak wynika z poczynionych przez sąd rejonowy prawidłowych ustaleń faktycznych oskarżony K. M. znajdując się w mieszkaniu przy ulicy (...) w Z. dokonał przeszukania, znajdującej się na wieszaku, kurtki należącej do D. G. a następnie postanawiając zabrać ją wraz z znajdującymi się w tej kurtce rzeczami założył tę kurtkę na siebie. Po wykonaniu powyższych czynności oskarżony podszedł następnie do kurtki należącej do M. G. i po jej przeszukaniu zabrał z tej kurtki legitymację rencisty i kartę (...) firmy (...) wystawione na nazwisko wymienionego a także dokument stwierdzający tożsamość M. G. w postaci dowodu osobistego. Wskazanymi powyżej dającymi się wyodrębnić działaniami oskarżony K. M. popełnił dwa czyny tj. czyn z art. 275 § 1 kk dokonany na szkodę M. G. oraz czyn z art. 275 § 1 kk i art. 278 § 1 i 5 kk popełniony na szkodę D. G..

Skarżący kwestionując dokonaną przez sąd rejonowy koncepcję prawną oceny zachowania oskarżonego we wniesionym środku odwoławczym wyraził ponadto pogląd, iż „gdyby nawet przyjąć, za sądem I instancji, iż K. M. dopuścił się dwóch odrębnych czynów to kwalifikację tę zasadnym jest uzupełnić poprzez przyjęcie, iż sprawca działał w ramach czynu ciągłego określonego w art. 12 kk”. Powyższe stanowisko nie sposób uznać za zasadne. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, iż stosownie do treści art. 12 kk, w którym unormowana została instytucja czynu ciągłego, dwa lub więcej zachowań, podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, uważa się za jeden czyn zabroniony. Zawarta we wskazanym przepisie definicja czynu ciągłego stanowi wyraz przyjętej przez ustawodawcę jednoczynowej koncepcji przestępstwa ciągłego. W związku z powyższym nie jest możliwe przyjęcie, że oskarżony K. M., któremu sąd orzekający przypisał w niniejszej sprawie popełnienie dwóch czynów tj. czynu z art. 275 § 1 kk oraz czynu z art. 275 §1 kk w zw. z art. 278 § 1 i 5 kk w zw. z art. 11 § 2 kk czynów tych dopuścił się działając w warunkach określonych w art. 12 kk. Nie jest bowiem uprawnione utożsamienie pojęcia czynu z pojęciem zachowania stanowiącego jedynie element czynu.

Na marginesie poczynionych w tej części rozważań zauważyć ponadto należy, iż określony w art.12 kk wymóg aby zachowania sprawcy zostały podjęte w wykonaniu z góry powziętego zamiaru nie został wskazany przez oskarżyciela publicznego w zamieszczonym w akcie oskarżenia opisie czynu zarzucanego oskarżonemu K. M..

Ze wskazanych wyżej względów apelacja prokuratora nie zasługiwała na uwzględnienie.

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego, orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk stwierdzając, iż wydatki za to postępowanie ponosi Skarbu Państwa.